

Σ Ε Ν Α Ρ Ι Ο Δ Ι Δ Α Σ Κ Α Λ Ι Α Σ

Πέμπτη, 29 Απριλίου 2010

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΑΞΗ: Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΘΕΜΑ-ΚΕΙΜΕΝΟ: «Ύμνος στον Παρθενώνα» του Κωστή Παλαμά

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: Βετσόπουλος Απόστολος

- **ΕΙΣΑΓΩΓΗ–Επισκόπηση**

Η διδακτική αυτή πρόταση αφορά στο απόσπασμα του επικούριου ποιητικού έργου «*Η φλογέρα του βασιλιά*» του Κωστή Παλαμά στο οποίο εξυμνείται το τελειότερο καλλιτεχνικό δημιούργημα στην Ακρόπολη, ο Παρθενώνας. Στη διδακτική μας θα επιδιώξουμε μια «κειμενοκεντρική» προσέγγιση που θα συνδυάζει δραστηριότητες με τη χρήση Η/Υ.

- **Σύνδεση με το αναλυτικό πρόγραμμα**

Το κείμενο περιλαμβάνεται στην ενότητα έργων «*Η νέα Αθηναϊκή Σχολή*», (1880-1922) του σχολικού εγχειριδίου της Νεοελληνικής λογοτεχνίας της Γ΄ Γυμνασίου και θα γίνει προσπάθεια να εξεταστεί και διαθεματικά στο πλαίσιο των ΔΕΠΠΣ και ΑΠΣ σε σχέση με τα μαθήματα Ιστορία και Ιστορία της Τέχνης.

- **ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

Διδακτικοί στόχοι

- ✓ Να κατανοήσουν οι μαθητές το περιεχόμενο του κειμένου και να το προσεγγίσουν κριτικά
- ✓ Να γνωρίσουν τις πολιτικές, κοινωνικές και πολιτιστικές αντιλήψεις που εκφράζονται στο απόσπασμα και να τις συνδέσουν με τη σύγχρονη πραγματικότητα και τα σημερινά προβλήματα
- ✓ Να κατανοήσουν ότι η λογοτεχνική ποιητική παραγωγή χρειάζεται συγκεκριμένο επιλεγόμενο ιστορικό πλαίσιο για να ξεδιπλωθεί
- ✓ Να ασκηθούν στην παραγωγή λόγου που θα εντάσσεται σε επικοινωνιακό πλαίσιο

Παιδαγωγικοί στόχοι

- ✓ Να εφαρμόσουν επικοινωνιακές μεθόδους μάθησης
- ✓ Να καλλιεργήσουν το ομαδοσυνεργατικό πνεύμα στη διαδικασία της μάθησης
- ✓ Να παρακινηθούν οι μαθητές ώστε να παίρνουν πρωτοβουλίες στην ανακάλυψη της γνώσεων και στην υιοθέτηση δεξιοτήτων
- ✓ Να κατανοήσουν τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της υψηλής τέχνης και της αρμονίας της κλασικής αρχαιότητας
- ✓ Να συγκινηθούν από τη δημιουργική τελειότητα του Παρθενώνα καλλιεργώντας το αισθητικό τους κριτήριο και να ευαισθητοποιηθούν κοινωνικά και πολιτικά από το γεγονός ότι ο Παρθενώνας αποτελεί παγκόσμιο σύμβολο της ελευθερίας και της δημοκρατίας στο σύγχρονο κόσμο.

Τεχνολογικοί στόχοι

- ✓ Να εξοικειωθούν με τις ΤΠΕ στη διδακτική πράξη με τη χρήση Η/Υ video και τοπικού δικτύου (local network)
- ✓ Να μπορούν να πλοηγηθούν στο διαδίκτυο (internet), αντλώντας μέσω σχετικών ιστοσελίδων και διαδικτυακών τόπων χρήσιμες πληροφορίες και γνώσεις, ώστε να τις αξιοποιήσουν κατάλληλα με σκοπό την οικοδόμηση της γνώσης
- ✓ Να εξοικιωθούν στη δεξιότητα επεξεργασίας υπερσυνδέσεων σε ένα έγγραφο του word για άντληση σχετικών πληροφοριών από μια άλλη τοποθεσία είτε στο διαδίκτυο (internet) είτε σε άλλο αρχείο του φακέλλου
- ✓ Να ασκηθούν στην παραγωγή ηλεκτρονικού κειμένου (Ms-word) και τη δημιουργία μιας ηλεκτρονικής παρουσίασης (power-point) κάνοντας χρήση των δυνατοτήτων που παρέχουν οι Η/Υ.

- **Εργαλεία-Διδακτικό υλικό**

Μέσα διδασκαλίας- υλικά

- Σχολικό Βιβλίο ή φωτοτυπίες του ποιήματος
- Ηλεκτρονικές διευθύνσεις

- Ms-Word
- Video

- **Προσδοκώμενη διαδικασία μάθησης (Η δράση των ομάδων–αφορά στους μαθητές)**

Οι μαθητές κάθονται ανά τρεις σε ένα σταθμό εργασίας. Στην οθόνη του υπολογιστή τους βρίσκεται ανοικτό ένα έγγραφο σε μορφή Word. Στην πρώτη σελίδα ενημερώνονται για τον τίτλο και το περιεχόμενο του σεναρίου καθώς και για τον τρόπο με τον οποίο θα εργαστούν στα φύλλα εργασίας. Οι μαθητές προσλαμβάνουν το λογοτεχνικό κείμενο σε ένα νέο νοητικό περιβάλλον: δεν έχουν μπροστά τους το σχολικό βιβλίο, το δάσκαλο να απαγγέλλει, να εξηγεί, να υποβάλλει ερωτήσεις, να δίνει πληροφορίες. Το συμβατικό – έντυπο λογοτεχνικό κείμενο μεταγράφεται σε **υπερκείμενο**, αποκτά μια νέα μορφή οργάνωσης και αναπαράστασης και, συνεπώς, προϋποθέτει ένα νέο τρόπο πρόσληψης. Η ανάγνωση δεν είναι πλέον γραμμική. Η παραδοσιακή διδασκαλία εγκαταλείπεται, δίνει τη θέση της σ' ένα παιχνίδι, όπου οι μαθητές παίζουν τον πρώτο ρόλο καθορίζοντας την αναγνωστική τους διαδρομή: την αφετηρία, τις ενδιάμεσες φάσεις και το τέρμα. Σημασία έχει η προσωπική τους συμμετοχή στην ανάγνωση – πρόσληψη – ερμηνεία του κειμένου, η αυτενέργειά τους, η απόλαυση της αναγνωστικής διαδικασίας – ανακάλυψης και η συνεργασία με τους συμμαθητές τους.

- **Διδακτική προσέγγιση**

Το σενάριο διδασκαλίας βασίζεται στις αρχές της διερευνητικής-συνεργατικής μάθησης με την εφαρμογή της μεθόδου project-ομαδοσυνεργατική μάθηση, έχοντας μαθητοκεντρικό προσανατολισμό. Ο διδάσκων συντονίζει, καθοδηγεί, εμπυχώνει και υποστηρίζει τις ομάδες των μαθητών για να μπορέσουν να υλοποιήσουν τους στόχους των δραστηριοτήτων τους, ενώ οι μαθητές διερευνούν, συνεργάζονται και εμπλέκονται ενεργητικά στη διαδικασία της μάθησης. Αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες τόσο στο επίπεδο της ομάδας και στο επίπεδο της τάξης, όταν θα χρειαστεί να παρουσιαστεί η εργασία της κάθε ομάδας.

- **Διδακτική διαδικασία (αφορά στο ρόλο του διδάσκοντος)**

Ο διδάσκων δημιουργεί το κατάλληλο παιδαγωγικό κλίμα κατά την αναγνωστική άσκηση. Οικοδομεί κοινότητα μάθησης, όπου όλοι συμμετέχουν και αναστοχάζονται σχετικά με το ρόλο και την προσφορά τους. Ο μαθητής από το «κείμενο καθ' εαυτό» συντάσσει ένα «κείμενο για μένα»¹ χωρίς την καθηγητική παρέμβαση, έχει την αίσθηση της δημιουργίας και ταυτόχρονα τη δυνατότητα επιστροφής στην αρχική κειμενική πραγματικότητα, ελέγχου και διόρθωσης των πληρώσεων, προσεκτικότερης συσχέτισης των δεδομένων. Η ανακαλυπτική μάθηση γίνεται πράξη². Η παιδαγωγική των απαντήσεων που έχουμε συνηθίσει δίνει τη θέση της στην παιδαγωγική των ερωτήσεων-οδηγιών που κατευθύνουν τους μαθητές κατά την αναγνωστική άσκηση και δεν επιβάλλουν την μία και μοναδικά αυθεντική ερμηνεία του κειμένου.

- **Εφαρμογή στη σχολική μονάδα**

Θα απαιτηθούν τρεις (3) διδακτικές ώρες, δύο (2) στο εργαστήριο πληροφορικής και μια ώρα (1) θα αφιερωθεί πριν στο χώρο της βιβλιοθήκης του σχολείου για την εξομάλυνση και τη διαθεματική προσέγγιση του ποιήματος, ενώ θα χρειαστεί συνεργασία και προσυεννόηση με το διδάσκοντα της Πληροφορικής στο σχολείο για την παραχώρηση της αίθουσας των Η/Υ και με τον υπεύθυνο της σχολικής βιβλιοθήκης για την αποκλειστική ωριαία χρήση του χώρου της.

- **Οργάνωση της τάξης**

Η πρώτη διδακτική ώρα (1) θα πραγματοποιηθεί στη βιβλιοθήκη του σχολείου, όπου οι μαθητές χωρισμένοι σε ομάδες με την ίδια σύνθεση, που θα εργαστούν και στους Η/Υ, εργάζονται συνεργατικά και αλληλοδιδακτικά σε σταθμούς εργασίας, αφού πρώτα θα διαβαστεί το κείμενο από το διδάσκοντα και θα επιχειρηθεί μια πρώτη προσέγγισή του από τους μαθητές, όπου θα προετοιμαστούν κατάλληλα, κάνοντας μια προεργασία και σημειώνοντας στο πρόχειρο τα βασικότερα στοιχεία του ποιήματος για τις απαιτήσεις της

¹ Κάλφας, Α. (1993), *Ο μαθητής ως αναγνώστης*, Τα τραμάκια, Θεσσαλονίκη, σ.45

² Νέζη, Μ., (2000), «e-διδακτική: νέες τεχνολογίες και διδασκαλία της Λογοτεχνίας» στα *Πρακτικά του 2^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου με διεθνή συμμετοχή με θέμα: «Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στην Εκπαίδευση»*, Πάτρα.

επόμενη εργασίας στους Η/Υ. Οι επόμενες δύο (2) διδακτικές ώρες θα πραγματοποιηθούν στο χώρο του εργαστηρίου των ηλεκτρονικών υπολογιστών. Στην πρώτη ώρα (30 λεπτά) θα δοθούν τα δύο πρώτα φύλλα εργασίας (1^ο & 2^ο) στους μαθητές για να εργαστούν και στα υπόλοιπα 15 λεπτά της ώρας θα παρουσιάσουν την εργασία τους στην ολομέλεια της τάξης. Την δεύτερη ώρα οι μαθητές θα δουλέψουν στο εργαστήριο για 30 λεπτά τα δύο τελευταία φύλλα εργασίας (3^ο & 4^ο) και τα υπόλοιπα 15 λεπτά της τελευταίας ώρας θα παρουσιάσουν την εργασία τους στην ολομέλεια της τάξης. Χωρίζονται σε ομάδες των τριών, φροντίζοντας τουλάχιστον ένας μαθητής από κάθε ομάδα να έχει καλή γνώση στη χρήση Η/Υ. Κάθε ομάδα θα αντιστοιχεί σε έναν υπολογιστή.

- **Προετοιμασία-Προαπαιτούμενα και Προϋποθέσεις**
 - Εξοικείωση του διδάσκοντος και των μαθητών με τις νέες τεχνολογίες
 - Προηγούμενη εμπειρία των μαθητών σε ομαδοσυνεργατική δραστηριότητα
 - Ανανεωτική διάθεση από τον διδάσκοντα για την υιοθέτηση ποικίλων μεθόδων και μέσων διδασκαλίας
 - Διαθεματική αντίληψη στη διδακτική προσέγγιση

- **Στάδια εξέλιξης της διδακτικής διαδικασίας – Διάρκεια**

Περιγραφή των φάσεων εξέλιξης

Α΄ φάση (1 διδακτική ώρα-45 λεπτά)

Οι μαθητές εισέρχονται στο χώρο της βιβλιοθήκης, χωρίζονται σε επτά ομάδες των τριών (3) μαθητών (η συγκεκριμένη τάξη αριθμεί 21 μαθητές) και τα μέλη της κάθε ομάδα κάθονται σε ξεχωριστούς σταθμούς εργασίας (work stations). Για αφόρμηση και καλλιτεχνική εισαγωγή στο μάθημα οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν το σχετικό video διάρκειας περίπου τεσσάρων λεπτών (4:14), που περιέχει την εκτέλεση του τραγουδιού «Μια Ελλάδα φως» με στιχουργό την Τασούλα Θωμαΐδου, συνθέτη τον Yannis

(Γιάννης Χρυσομάλλης) και τραγουδίστρια την ελληνοκύπρια Κωνσταντίνα. Στη συνέχεια, ορίζεται ο συντονιστής κάθε ομάδας και τα μέλη της συμφωνούν ότι θα εναλλάσσονται στην χρήση του υπολογιστή και στην τήρηση σημειώσεων κατά τη διάρκεια του μαθήματος, ενώ ο καθηγητής εξηγεί το σκοπό και τους στόχους της συγκεκριμένης διδακτικής ενότητας και επισημαίνει ότι ο ρόλος του θα είναι υποστηρικτικός και διαμεσολαβητικός στη διδακτική διαδικασία. Στη συνέχεια ο διδάσκων, αφού έχει διανείμει το κείμενο-ποίημα στους μαθητές, το απαγγέλλει μια φορά εμφατικά, ενώ ακολουθούν δύο ακόμη απαγγελίες από μαθητές για περισσότερη εμβάθυνση και κατανόηση των θεματικών αξόνων του ποιήματος. Ακολουθεί η επεξεργασία του ποιήματος τόσο με τη διερευνητική μέθοδο όσο και με τη μέθοδο project για να γίνουν αντιληπτοί οι διαφορετικοί ποιητικοί χωρο-χρόνοι, που διατρέχουν τη σύλληψη και τη σύνθεση του ποιήματος, ενώ γίνεται προσπάθεια διαθεματικής προσέγγισης με ιστορία και ιστορία της τέχνης, όπου θα αντιληφθούν οι μαθητές ότι τα προσωπικά βιώματα διαμορφώνουν στάσεις και μεταφέρονται και στο έργο του ποιητή, αλλά και σε κάθε μορφή τέχνης. Καταγράφεται το ιστορικό πλαίσιο τόσο της αφορμής της σύνθεσης του ποιήματος (Η υλοποίηση της Μεγάλης Ιδέας-εθνικό όραμα των Ελλήνων) όσο και του περιεχομένου του συνολικού ποιήματος (προσκύνημα του Βασίλειου Β΄ Βουλγαροκτόνου στην Παναγία την Αθηνιώτισσα, που είναι ο Παρθενώνας), στον οποίο συντελείται η σύζευξη των δύο κόσμων και πολιτισμών, του αρχαίου και του βυζαντινού. Η φωνή του Βουλγαροκτόνου είναι και φωνή του ποιητή.

Ακολουθεί ανάγνωση του ποιήματος μια φορά από το διδάσκοντα και στη συνέχεια προχωρούμε να εντοπίσουμε τις ενότητες του ποιήματος και να δώσουμε πλαγιότιτλους σ' αυτές. Επιλέον, τονίζεται στους μαθητές ότι θα έχουν δύο (2) διδακτικές ώρες για να γνωρίσουν τον ποιητή και τις ποικίλες αποχρώσεις του έργου μέσα από τη συνεργατική εκπόνηση των ερωτήσεων των τεσσάρων (4) φύλλων εργασίας. Οι ρόλοι των μαθητών στη εργασία της ομάδας μπορούν να αλλάζουν. Οι μαθητές καταγράφουν και «αποθηκεύουν» τις απαντήσεις τους ηλεκτρονικά. Ακόμη, γίνεται γνωστό στους μαθητές ότι θα έχουν στη διάθεσή τους 40 λεπτά για κάθε δύο (2) φύλλα εργασίας (ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας, δηλαδή 20 λεπτά για το κάθε φύλλο εργασίας) και στη συνέχεια 10 λεπτά για παρουσίαση της δραστηριότητάς τους στην

ολομέλεια της τάξης. Επιλέγεται για κάθε δραστηριότητα ξεχωριστή ομάδα, ώστε όλοι οι συντονιστές των ομάδων να παρουσιάσουν προφορικά την εργασία τους. Τέλος, αναφέρεται ότι θα συμπληρώσουν ένα σύντομο φύλλο αξιολόγησης της διδακτικής διαδικασίας.

Β΄ φάση (1 διδακτική ώρα-45 λεπτά)

Ο διδάσκων μοιράζει σε έντυπη και αποστέλλει σε ηλεκτρονική μορφή το 1^ο και 2^ο φύλλο εργασίας. Διευκρινίζει ότι οι μαθητές θα ασχοληθούν με την έρευνα, την επεξεργασία και την καταγραφή του υλικού από το διαδίκτυο, αφού μελετήσουν προσεκτικά τα ζητούμενα. Οι μαθητές αναζητούν (επισκεπτόμενοι τις προτεινόμενες ιστοσελίδες και μελετώντας το κείμενο), συλλέγουν, επιλέγουν, επεξεργάζονται, καταγράφουν και αποθηκεύουν το υλικό τους ηλεκτρονικά, κάνοντας χρήση του επεξεργαστή κειμένου. Όλα αυτά θα συμβάλλουν στο να εξοικειωθούν με τεχνικές αφήγησης και με σχήματα λόγου που προσδίδουν ποιητικότητα η οποία εκδηλώνεται με τον επικολυρικό χαρακτήρα του ποιήματος. Ο διδάσκων επεμβαίνει επικουρικά και διορθωτικά, ενώ παρακολουθεί, καταγράφει, αξιολογεί τη συμμετοχή των μαθητών στην ομάδα εργασίας, την ικανότητα ανταλλαγής απόψεων, την πρωτοτυπία στη σκέψη, τη φαντασία, την διαίσθηση. Τέλος, εμπυχώνει τους μαθητές να αξιοποιήσουν τις δυνατότητές τους και να ξεπεράσουν τα μαθησιακά και τεχνολογικά εμπόδια. Παρουσίαση των εργασιών από τον εκπρόσωπο της κάθε ομάδας, που μπορεί να είναι ο συντονιστής ή άλλο μέλος της ομάδας.

Γ΄ φάση (1 διδακτική ώρα-45 λεπτά)

Διανέμονται σε έντυπη μορφή και αποστέλλονται ηλεκτρονικά μέσω του τοπικού δικτύου το 3^ο και το 4^ο φύλλο εργασίας. Οι μαθητές επεξεργάζονται αυτά με τον ίδιο τρόπο με τα προηγούμενα. Με βάση το υλικό που συλλέγουν και τα προσωπικά τους βιώματα ασκούνται στην παραγωγή λόγου και διευρύνουν τις αντιλήψεις τους για τις σχέσεις του ανθρώπου με το περιβάλλον και την πνευματική, αισθητική και καλλιτεχνική αξία των δημιουργημάτων-έργων τέχνης για όλη την ανθρωπότητα. Στη συνέχεια, οι

ομάδες έχοντας ορίσει τον εκπρόσωπό τους παρουσιάζουν τις εργασίες τους. Ακολουθεί συζήτηση (ερωτήματα, διευκρινίσεις και κρίσεις) στην ολομέλεια της τάξης, ενώ ο καθηγητής συντονίζει τον διάλογο. Τέλος, οι μαθητές συμπληρώνουν το φύλλο αξιολόγησης που τους δίδεται και παραδίδουν τις εργασίες τους.

- **Αξιολόγηση**

Ο δάσκαλος σε όλη τη διάρκεια της υλοποίησης αυτού του σεναρίου λειτουργεί ως συντονιστής, διαμεσολαβητής, παρατηρητής. Παρακολουθεί, καταγράφει, αξιολογεί τη συμμετοχή των μαθητών στην ομάδα εργασίας, την ικανότητα ανταλλαγής και σύνθεσης απόψεων, την πρωτοτυπία στη σκέψη, τη φαντασία, τη διαίσθηση, την αξιοποίηση των συνδηλώσεων του κειμένου. Οι αναγνωστικές, συγγραφικές, επικοινωνιακές, συνεργατικές δεξιότητες που αναπτύσσουν οι μαθητές κατά την εφαρμογή του σεναρίου συνιστούν κριτήρια αξιολόγησης της μαθησιακής διαδικασίας. Οι μαθητές αναστοχάζονται γύρω από την αναγνωστική τους εμπειρία και το ρόλο του αναγνώστη στην ερμηνευτική πρόσληψη της λογοτεχνίας, ενώ συμμετέχουν ενεργά στον προβληματισμό που αναπτύσσεται στην κοινότητα μάθησης για τον επαρκή αναγνώστη και την αισθητική απόλαυση κατά την αναγνωστική άσκηση.

- **Κριτική προσέγγιση**

Οι μαθητές σε ομάδες είναι σε θέση να διερευνήσουν στοιχεία βιογραφίας, εργογραφίας, κριτικής για τον ποιητή και να αναζητήσουν ιστορικές πληροφορίες για την εποχή του και το χώρο δράσης του. Είναι δυνατόν να επιχειρήσουν και διακειμενικές αναγνώσεις, αναζητώντας ποιητικό υλικό. Στα ψηφιοποιημένα αρχεία της ΕΡΤ: www.ert-archives.gr μπορούν να βρουν οπτικοακουστικό υλικό για την ποίηση του Κωστή Παλαμά. Το συγκεκριμένο σενάριο μπορεί να εφαρμοστεί στη διδακτική πολλών άλλων ενοτήτων της νεοελληνικής λογοτεχνίας του γυμνασίου, που αφορούν κυρίως ποιητικά έργα.

- **Δυνατότητα τροποποίησης—Επέκτασης**

Το σενάριο του συγκεκριμένου μαθήματος μπορεί να τροποποιηθεί και να επεκταθεί σε διαθεματική συνθετική εργασία με τη συμμετοχή του

μαθήματος της Ιστορίας και της Νεοελληνικής Γλώσσας. Σ' αυτήν την περίπτωση θα συνεργαστούν οι εκπαιδευτικοί των αντίστοιχων μαθημάτων.

- **Συμπεράσματα**

Οι μαθητές έδειξαν τεράστιο ενδιαφέρον για το μάθημα με τη χρήση των ΤΠΕ και απόλαυσαν μια ευκαιρία δημιουργικής και βιωματικής μάθησης μέσω του οπτικο-ακουστικού υλικού και της συνεργατικής μάθησης στο πλαίσιο των ομάδων. Ανταποκρίθηκαν ικανοποιητικά και ξεπέρασαν κάθε προσδοκία, εκφράζοντας την επιθυμία να έχουν περισσότερες ευκαιρίες τέτοιας μορφής διδακτικής δραστηριότητας, καθώς αποκτούν εκτός από γνώσεις και χρήσιμες δεξιότητες, ενώ περιορίζεται το άγχος των μαθητών στην παραδοσιακής διδασκαλίας. Επομένως, η χρήση των ΤΠΕ βοηθάει στην οικοδόμηση της γνώσης και προωθεί ομαδοσυνεργατικές μεθόδους μάθησης.

- Φύλλα Εργασίας μαθητών

1^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

A) Να βρείτε τα χαρακτηριστικά του λογοτεχνικού ρεύματος, που ανήκει το συγκεκριμένο ποίημα «Ύμνος στον Παρθενώνα», [ΎΜΝΟΣ ΣΤΟΝ ΠΑΡΘΕΝΩΝΑ-ΚΕΙΜΕΝΟ](#), αφού αναζητήστε στοιχεία για τη βιογραφία και την εργογραφία του Κωστή Παλαμά στην παρακάτω υπερσύνδεση [Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας-Κ. Παλαμάς](#) (σελίδες 83-85) και στη συνέχεια να εντάξετε τον ποιητή στο λογοτεχνικό ρεύμα, που εκπροσωπεί, σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά της ποίησής του.

B) Γιατί ο Κωστής Παλαμάς θεωρήθηκε από πολλούς Έλληνες ότι μπορούσε να χαρακτηριστεί ως εθνικός ποιητής; Να αναφέρετε πέντε επιχειρήματα μέσα από την εργογραφία του και τη βιογραφία του, μελετώντας και τα στοιχεία που αναφέρονται στον ποιητή, που βρίσκονται στην υπερσύνδεση [Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας-Κ. Παλαμάς](#) (σελίδες 83-85).

2^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- α) Γράψτε έναν τίτλο για κάθε απόσπασμα-ενότητες του ποιήματος [ΎΜΝΟΣ ΣΤΟΝ ΠΑΡΘΕΝΩΝΑ-ΚΕΙΜΕΝΟ](#) και δώστε τη βασική ιδέα του ποιήματος, που τα συνέχει. Να δημιουργήσετε αντίστοιχα περιγράμματα σε κάθε κείμενο μέσω της εφαρμογής του Word.
- β) Ποιες αντιθέσεις επισημαίνει ο ποιητής στο δεύτερο απόσπασμα και πώς αυτές σχετίζονται με τη βασική ιδέα του ποιήματος. Για να αναδείξετε τις αντιθέσεις αυτές, που αφορούν δύο πολιτισμούς (ελληνικό και αιγυπτιακό) μπορείτε να βοηθηθείτε, βρίσκοντας στοιχεία στην υπερσύνδεση [ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ.doc](#) για τον ελληνικό πολιτισμό και στη δικτυακή πλατφόρμα <http://www.slideshare.net/terracomputerata/ss-4177663> για τον αιγυπτιακό πολιτισμό. Επίσης, να γράψετε με χαρακτήρες χρώματος **κόκκινου** τα στοιχεία που αφορούν στον ελληνικό πολιτισμό και με **πράσινο** χρώμα τα στοιχεία που αφορούν στον αιγυπτιακό πολιτισμό μέσω του Word, που σας δίνει τη δυνατότητα αυτή (μην εισάγετε φόντο πίσω από τους χαρακτήρες).

3^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- α) Εντοπίστε στο ποίημα του Κωστή Παλαμά, ανοίγοντας την υπερσύνδεση [ΥΜΝΟΣ ΣΤΟΝ ΠΑΡΘΕΝΩΝΑ-ΚΕΙΜΕΝΟ](#) τις λέξεις και τις φράσεις, που υμνούν τον Παρθενώνα ως έργο τέχνης.
- β) Συγκεντρώστε στοιχεία για την αρχιτεκτονική και την κατασκευή του Παρθενώνα και εξετάστε σε ποιο βαθμό ο ποιητής έχει αναδείξει αυτά τα πραγματικά στοιχεία στο λυρικό του ύμνο. Για διευκόλυνσή σας και άντληση πληροφοριών συνδεθείτε στο διαδίκτυο (internet) με τους παρακάτω δικτυακούς τόπους:
- <http://www.fhw.gr/chronos> & <http://www.ekt.gr/parthenonfrieze>

4^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- Κείμενο «Ύμνος στον Παρθενώνα» στο [ΎΜΝΟΣ ΣΤΟΝ ΠΑΡΘΕΝΩΝΑ-ΚΕΙΜΕΝΟ](#)
- *Παράλληλο κείμενο:* Γιώργος Ιωάννου, [«Ακρόπολη, 1982»](#) από το *Εφήβων και μη*, Κέδρος, 1982, σσ. 102-104.

A) Να συσχετίσετε το νόημα του δεύτερου πεζού κειμένου του Γιώργου Ιωάννου με τις ιδέες του κειμένου-ποιήματος «Ύμνος στον Παρθενώνα» του Κωστή Παλαμά συνθέτοντας μια παράγραφο σε μορφή Ms-word για τη σχέση του ανθρώπου με τον Παρθενώνα.

B) Να εντοπίσετε και σχολιάσετε τις αναφορές στον Παρθενώνα από τα παρακάτω [ποιήματα](#) ελλήνων ποιητών.

ΦΥΛΛΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

(με τη χρήση του συνδυασμού πλήκτρων “shift” και “+” ταυτόχρονα πατημένα, δηλώστε την επιλογή σας)

1) Είστε ικανοποιημένοι από τη διδασκαλία του μαθήματος με την χρήση των Τ.Π.Ε.;

- Πολύ
- Αρκετά
- Λίγο
- Καθόλου

2) Είστε ικανοποιημένοι από τη συνεργασία σας;

- Πολύ
- Αρκετά
- Λίγο
- Καθόλου

3) Θεωρείτε ότι κατανοήσατε σε βάθος το συγκεκριμένο λογοτεχνικό κείμενο;

- Πολύ
- Αρκετά
- Λίγο
- Καθόλου

4) Πήρατε πρωτοβουλίες στις ομάδες που συμμετείχατε;

- Πολύ
- Αρκετά
- Λίγο
- Καθόλου

5) Αξιοποιήσατε τον προβλεπόμενο χρόνο;

- Πολύ
- Αρκετά
- Λίγο
- Καθόλου

6) Βελτιώσατε τις ικανότητές σας στον χειρισμό του Η/Υ;

- Πολύ
- Αρκετά
- Λίγο
- Καθόλου

7) Ποια συναισθήματα νιώσατε από την επαφή σας με το κείμενο;